

שבת קכב: (תחילת הפרק) עד קכג: (המשנה הראשונה)

ביאורי מושגים

ישנם שני סוגי כלים האסורים בטלטול:
מוקצה - חפץ שאינו כלי או אוכל (זוהי הקטגוריה הראשית, ישנם גם סוגים נוספים: מוקצה מחמת חסרון כיס מוקצה מחמת איסור (השונה מכלי שמלאכתו לאיסור) ומוקצה מחמת מיאוס)
כלי שמלאכתו לאיסור - כלי שמשמש בדרך כלל לפעולות האסורות בשבת. חפץ זה מותר בטלטול לצורך גופו או מקומו, ואסור בטלטול כדי למנוע ממנו נזק.

משנה

כל הכלים - מותרים בטלטול.
דלתות הכלים - מותרות בטלטול גם כשהם מפורקות (זאת בניגוד לדלתות בתים שאסורות בטלטול).
כלי שמלאכתו לאיסור - מותר לטלטלו כדי לבצע בו פעולה מותרת.

אפילו דלתות המפורקות מבעוד יום - מותר לטלטלן.

זהו הסברו של רבה - וכך נפסק להלכה.
 רב יהודה חלק והבין שהמשנה לא התירה כלי שמלאכתו לאיסור.

ברייתא

דלתות של כלים: ניטלות בשבת אבל לא מוחזרות.
דלתות של מבנה: לא ניטלות ולא מוחזרות.

מדוע יש הבדל בין נטילה לבין החזרה של דלת כלי:
אב"י: אין הבדל. הברייתא באמת אוסרת את שני הדברים (מדובר שניטלו מבע"י).
רבא דחה את דברי אב"י והציע הצעה אחרת לפיה: עקרונית אין בניין בכלים ולכן הכל מותר. אלא שחכמים אסרו להחזיר את הדלת מחשש שיהדקנה במסמרים (ואז זהו איסור מהתורה).

טלטול כלי

כלי שמלאכתו להיתר: רוב התנאים: מותר לטלטלו ללא הגבלה.
ר' נחמיה: מותר לטלטלו רק לשימושו הייעודי.

כלי שמלאכתו לאיסור והבעלים מקפיד להשתמש בו רק בשימושו הייעודי: הרי הוא מוקצה מחמת חסרון כיס ואסור לחלוטין בטלטול.

כלי שמלאכתו לאיסור והבעלים לא מקפיד עליו: רבה (וכך נפסק להלכה) - מותר לטלטלו לצורך גופו.
רב יהודה - אסור לחלוטין בטלטול (וכך סובר גם התנא ר' נחמיה).

בתחילה רב נחמן אסר טלטול מן הצד אבל לבסוף הוא חזר בו והתיר.

כולם מודים שלעניין טומאה כשייעודו המרכזי של החפץ הושבת - הוא לא יוגדר ככלי. המח' היא לגבי שבת.

הלכות נוספות בעניין מוקצה

1. מותר לטלטל מוקצה מן הצד (טילטול באמצעות חפץ אחר).
2. למדנו שכלי שמלאכתו לאיסור - מותר לטלטלו לצורך פעולה מותרת, מה דין כלי כזה שנפסל מייעודו המרכזי (והאסור), אבל עדיין ראוי למלאכתו המשנית (והמותרת).
רב יוסף: העיקר זה המלאכה המשנית - ולכן הוא מותר בטלטול.
רבא: העיקר זה הגדרתו ככלי. (ייעודו המרכזי הוא המגדירו ככלי) - ולכן הוא אסור בטלטול.

